

แผนการจัดการเรียนรู้

รายวิชา หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม
รหัสวิชา ส 31101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สังคมมนุษย์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ครูประจำวิชา

นายบุญญาต ศรีบุรินทร์

โรงเรียนเมืองราชวิทยาคม

ตำบลนาซำ อำเภอห่มเกล้า จังหวัดเพชรบูรณ์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

กระทรวงศึกษาธิการ

การนิเทศแผนการจัดการเรียนรู้

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

.....
.....

ลงชื่อ

(นายบุญญาต ศรีบุรินทร์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ

.....
.....

ลงชื่อ

(นางรัชฎา บัวพันธ์)

หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ

ความเห็นของรองผู้อำนวยการ โรงเรียน

.....
.....

ลงชื่อ

(นายไพโรจน์ เศรษฐ์นางกูร)

รองผู้อำนวยการ โรงเรียนเมืองราดวิทยาคม

ความเห็นของผู้ผู้อำนวยการ โรงเรียน

.....
.....

ลงชื่อ

(นายไพโรจน์ ทองเพ็ญ)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนเมืองราดวิทยาคม

คำอธิบายรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

รายวิชา หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

ส 31101

เวลา 40 ชั่วโมง

จำนวน 1 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคมและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การแก้ปัญหาและแนวทางการพัฒนาทางสังคม การปฏิบัติตนและสนับสนุนให้ผู้อื่นประพฤติปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก วัฒนธรรมไทยที่สำคัญ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และเลือกรับวัฒนธรรมสากล สถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทยและแนวทางการพัฒนา บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ปัญหาการเมืองที่สำคัญในประเทศไทย การเมือง การปกครอง การประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศ การแลกเปลี่ยนเพื่อช่วยเหลือและส่งเสริมด้านวัฒนธรรม การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม ความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐ กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา กฎหมายอาญาในเรื่องความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย กฎหมายอื่นที่สำคัญ ข้อตกลงระหว่างประเทศ

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถนำไปประยุกต์ปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

ตัวชี้วัด

ส 2.1 ม. 4-6/1 ม. 4-6/2 ม. 4-6/3 ม. 4-6/4 ม.4-6/5

ส 2.2 ม. 4-6/1 ม. 4-6/2 ม. 4-6/3 ม. 4-6/4

รวม 9 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการ เรียน	มาตรฐานการ เรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	สังคมมนุษย์	ส 2.1 ม. 4- 6/2	โครงสร้างทางสังคมมีสถาบันทางสังคม เป็นส่วนสำคัญที่ทำหน้าที่ในการขัดเกลา ทางสังคม และมีส่วนในการแก้ปัญหา และพัฒนาสังคม	5	
2	วัฒนธรรมไทย	ส 2.1 ม. 4- 6/5	วัฒนธรรมไทย มีคุณค่าและความสำคัญ ต่อการดำเนินชีวิตของชาวไทย ซึ่งจะต้อง รู้จักการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และ อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และเลือกรับ วัฒนธรรมสากลอย่างเหมาะสม	6	
3	พลเมืองดีของ ประเทศชาติ และสังคมโลก	ส 2.1 ม. 4- 6/3	การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของประเทศ ชาติและสังคมโลกนั้น ย่อมส่งผลต่อการ อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข	5	
4	สิทธิมนุษยชน	ส 2.1 ม. 4- 6/4	ปัจจุบันนี้องค์กรต่างๆ ทั้งในประเทศ และองค์กรระหว่างประเทศต่างๆ ให้ ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชนในประเทศ ไทย และร่วมมือกันแก้ไขปัญหาสิทธิ มนุษยชนให้เป็นไปตามปฏิญญาสากลว่า ด้วยสิทธิมนุษยชน	5	
5	ระบอบการเมือง การปกครอง	ส 2.2 ม. 4- 6/1 ม. 4-6/2 ม. 4-6/3	การร่วมมือกันแก้ปัญหาการเมืองการ ปกครอง และประสานประโยชน์ร่วมกัน ระหว่างประเทศ เป็นส่วนสำคัญในการ ธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรง เป็นประมุข	6	
6	รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักร ไทย	ส 2.2 ม. 4- 6/4	การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐตาม บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยนั้น สามารถตรวจสอบ ได้โดยองค์กรอิสระและตรวจสอบโดย ประชาชน ดังนั้นประชาชน ทุกคนจึงควรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐ	5	

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการ เรียน	มาตรฐานการ เรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
7	กฎหมายในชีวิต ประจำวัน	ส 2.1 ม. 4- 6/1	การปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ ตนเอง ครอบครัว กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับ นิติกรรมสัญญา กฎหมายอาญา กฎหมาย ที่สำคัญของประเทศ และข้อตกลง ระหว่างประเทศ ย่อมส่งผลดีต่อความ สงบเรียบร้อยในสังคมระดับประเทศ และ สังคมโลก	8	

ตารางโครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้
รายวิชา หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เวลา 40 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	วิธีสอน / กระบวนการจัดการเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สังคมมนุษย์	1. โครงสร้างทางสังคมและการจัดเวลาทางสังคม	1. วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด 2. วิธีสอนแบบโมเดลซิปปา	1. ทักษะการคิดวิเคราะห์	3
	2. การเปลี่ยนแปลงทางสังคม การแก้ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสังคม	3. วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม	2. ทักษะการคิดวิเคราะห์	2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 วัฒนธรรมไทย	1. รักวัฒนธรรมไทย	1. วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่สหาย 2. วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคการต่อเรื่องราว (Jigsaw)	1. ทักษะการคิดวิเคราะห์	3
	2. การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย	3. วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความตระหนัก 4. วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม	2. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 3. ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	3
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 พลเมืองดีของประเทศไทยและสังคมโลก	1. พลเมืองดี	1. วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม 2. วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความตระหนัก	1. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 2. ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	3
	2. วิถีชีวิตพลเมืองดี	3. วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคเล่าเรื่อง รอบวง 4. วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม 5. วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการปฏิบัติ	3. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 4. ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	2

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการ การเรียนรู้	วิธีสอน / กระบวนการจัด การเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สิทธิมนุษยชน	1. ความสำคัญของ สิทธิมนุษยชน	1. วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่สหาย 2. วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคร่วมกันคิด	1. ทักษะการคิด วิเคราะห์	2
	2. บทบัญญัติของ รัฐธรรมนูญและ บทบาทขององค์กร ระหว่างประเทศที่ เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน	3. วิธีสอนตามแนววัฏจักรการ เรียนรู้ (4 MAT) 4. วิธีสอนแบบกรณีศึกษา	2. ทักษะการคิด วิเคราะห์	2
	3. ปัญหาสิทธิ มนุษยชนและ แนวทางแก้ไขพัฒนา	5. วิธีสอนโดยใช้ทักษะกระบวนการ การเผชิญสถานการณ์	3. ทักษะการคิดวิเคราะห์	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ระบอบการเมือง การปกครอง	1. ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข	1. วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคการเรียนรู้ ร่วมกัน 2. วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด	1. ทักษะการคิด วิเคราะห์	4
	2. การเมืองกับชีวิต	3. วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด 4. วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม	2. ทักษะการคิด วิเคราะห์ 3. ทักษะการคิดอย่างมี วิจารณญาณ 4. ทักษะการคิด แก้ปัญหา	2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	1. รัฐธรรมนูญ	1. วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคการจัด ทีมแข่งขัน (TGT)	1. ทักษะการคิด วิเคราะห์ 2. ทักษะการคิดอย่างมี วิจารณญาณ	3
	2. การตรวจสอบ ใช้อำนาจรัฐ	2. วิธีสอนตามแนววัฏจักร การเรียนรู้ (4 MAT) 3. วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม	3. ทักษะการคิด วิเคราะห์ 4. ทักษะการคิดอย่างมี วิจารณญาณ 5. ทักษะการคิดสร้างสรรค์	2

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการ การเรียนรู้	วิธีสอน / กระบวนการจัด การเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 กฎหมายในชีวิตประจำวัน	1. กฎหมายเกี่ยวกับ ตนเอง ครอบครัว และมรดก	1. วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคการเรียนรู้ ร่วมกัน	1. ทักษะการคิดวิเคราะห์	2
	2. กฎหมายแพ่ง เกี่ยวกับนิติกรรม และสัญญา	2. วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคการ ต่อเรื่องราว (Jigsaw)	2. ทักษะการคิดวิเคราะห์	2
	3. กฎหมายอาญา	3. วิธีสอนแบบบรรยาย 4. วิธีสอนแบบกรณีศึกษา 5. วิธีสอนแบบการแสดง บทบาทสมมติ	3. ทักษะการคิดวิเคราะห์	2
	4. กฎหมายสำคัญ ที่ควรรู้	6. วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคเล่าเรื่อง รอบวง 7. วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคโต๊ะกลม 8. วิธีสอนแบบบรรยาย	4. ทักษะการคิดวิเคราะห์	2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สังคมมนุษย์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รายวิชา หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ส 31101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 จำนวน 5 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 2.1 ม.4-6/2 วิเคราะห์ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

โครงสร้างทางสังคมมีสถาบันทางสังคมเป็นส่วนสำคัญที่ทำหน้าที่ในการขัดเกลาทางสังคมและมีส่วนในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1. โครงสร้างทางสังคม
 - การจัดระเบียบทางสังคม
 - สถาบันทางสังคม
2. การขัดเกลาทางสังคม
3. การเปลี่ยนแปลงทางสังคม
4. การแก้ปัญหาและแนวทางการพัฒนาทางสังคม

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 4.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 4.2 ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - กระบวนการปฏิบัติ
 - กระบวนการทำงานกลุ่ม

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แผนผังความคิด เรื่อง สังคมมนุษย์

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สังคมมนุษย์

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ใบงานที่ 1.1 เรื่อง สถาบันครอบครัว
2. ใบงานที่ 1.2 เรื่อง สถาบันเศรษฐกิจ
3. ใบงานที่ 1.3 เรื่อง สถาบันการเมืองการปกครอง
4. ใบงานที่ 1.4 เรื่อง สถาบันการศึกษา
5. ใบงานที่ 1.5 เรื่อง สถาบันศาสนา
6. ใบงานที่ 1.6 เรื่อง สถาบันนันทนาการ
7. ใบงานที่ 1.7 เรื่อง การปฏิบัติตนเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสถาบันทางสังคม
8. ใบงานที่ 1.8 เรื่อง ข่าวกฎหมายเด็กและเยาวชนสมัยใหม่
9. ใบงานที่ 2.1 เรื่อง สังคมยุคโลกาภิวัตน์
10. ใบงานที่ 2.2 เรื่อง ปัญหาสังคมไทย
11. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

7.3 การประเมินหลังเรียน

- แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สังคมมนุษย์

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ประเมินแผนผังความคิด เรื่อง สังคมมนุษย์

การประเมินชิ้นงาน / ภาระงาน (รวบยอด)
แบบประเมินแผนผังความคิด เรื่อง สังคมมนุษย์

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความสำคัญของการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม	วิเคราะห์ความสำคัญของการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมได้ถูกต้องชัดเจน	วิเคราะห์ความสำคัญของการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมได้ถูกต้องชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	วิเคราะห์ความสำคัญของการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมได้ถูกต้องชัดเจนเป็นบางส่วน	วิเคราะห์ความสำคัญของการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมได้ถูกต้องแต่ไม่ชัดเจน
2. โครงสร้างทางสังคม	อธิบายโครงสร้างทางสังคมและความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันทางสังคมได้ถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์	อธิบายโครงสร้างทางสังคมและความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันทางสังคมได้ถูกต้องเกือบครบถ้วน	อธิบายโครงสร้างทางสังคมและความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันทางสังคมได้ถูกต้องเป็นบางส่วน	อธิบายโครงสร้างทางสังคมและความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันทางสังคมได้ถูกต้องเป็นส่วนน้อย
3. การขัดเกลาทางสังคม	วิเคราะห์ผลของการขัดเกลาทางสังคมได้อย่างมีเหตุผล ถูกต้องชัดเจน	วิเคราะห์ผลของการขัดเกลาทางสังคมได้อย่างมีเหตุผล ถูกต้องชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	วิเคราะห์ผลของการขัดเกลาทางสังคมได้อย่างมีเหตุผล ถูกต้องเป็นบางส่วน	วิเคราะห์ผลของการขัดเกลาทางสังคมได้อย่างมีเหตุผล ถูกต้องเป็นส่วนน้อย
4. การเปลี่ยนแปลงในสังคม	วิเคราะห์ผลของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้อย่างมีเหตุผล ถูกต้อง ชัดเจน	วิเคราะห์ผลของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้อย่างมีเหตุผล ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	วิเคราะห์ผลของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้อย่างมีเหตุผล ถูกต้องเป็นบางส่วน	วิเคราะห์ผลของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้อย่างมีเหตุผล ถูกต้องเป็นส่วนน้อย

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
13-16	ดีมาก
9-12	ดี
5-8	พอใช้
1-4	ปรับปรุง

8. กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สังคมมนุษย์

กิจกรรมที่	โครงสร้างทางสังคมและการขัดเกลาทางสังคม	
	วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด วิธีสอนแบบโมเดลชิปปา	เวลา 3 ชั่วโมง

1. ครูให้นักเรียนดูภาพ พ่อแม่ และลูก (วัยแรกเกิด) แล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับคำถามที่กำหนด แล้วร่วมกันสรุปความหมาย และความสำคัญของการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบของสังคมมนุษย์
2. ครูนำภาพบ้านที่สวยงามมาให้ให้นักเรียนดู และสนทนาเชิงวิเคราะห์ในประเด็นที่กำหนด แล้วครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า บ้านเปรียบเหมือนสังคมหรือโลกที่มีสมาชิกอาศัยอยู่ โครงสร้างและองค์ประกอบของบ้านมีประโยชน์ งดงามน่าอยู่ ดังนั้นถ้าสมาชิกในครอบครัวต่างปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ส่งผลต่อบ้าน ชุมชน สังคม และโลกให้น่าอยู่เช่นกัน
3. ครูให้นักเรียนดูแผนภูมิองค์ประกอบโครงสร้างทางสังคม และอธิบายให้นักเรียนเข้าใจลักษณะการจัดระเบียบทางสังคมและสถาบันทางสังคม
4. ให้นักเรียนรวมกันเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน และให้จับคู่กันเป็น 3 คู่ แต่ละคู่ศึกษาความรู้ จากหนังสือเรียน เรื่อง การจัดระเบียบทางสังคม คู่ละ 1 เรื่อง ดังนี้
 - คู่ที่ 1 ศึกษาเรื่อง ระบบคุณค่าของสังคม
 - คู่ที่ 2 ศึกษาเรื่อง บรรทัดฐานหรือปทัสถานทางสังคม
 - คู่ที่ 3 ศึกษาเรื่อง สถานภาพและบทบาทโดยให้แต่ละคู่ผลัดกันศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อที่กำหนดไว้ และผลัดกันเล่าเรื่องรอบวงในประเด็นที่สำคัญของหัวข้อที่ตนได้รับมอบหมายให้เพื่อนในกลุ่มฟังจนครบทุกเรื่อง จากนั้นครูสุ่มเรียกนักเรียน 2 - 3 คู่ สนทนาซักถามเกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดระเบียบทางสังคม โดยครูคอยอธิบายเพิ่มเติม
5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การจัดระเบียบทางสังคม
6. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความจำเป็นที่ต้องมีสถาบันทางสังคม แล้วให้นักเรียนช่วยกันเขียนความรู้เดิมเกี่ยวกับสถาบันทางสังคม ลงในกระดาษ และนำมาติดที่กระดานหน้าชั้นเรียนให้ถูกต้อง
7. นักเรียนรวมกลุ่มกัน กลุ่มละ 6 คน และให้ทุกคนมีหมายเลขประจำตัว 1-6 ตามลำดับ แล้วให้นักเรียนแต่ละคนที่มีหมายเลขเดียวกันไปรวมกันเป็นกลุ่มใหม่ และศึกษาความรู้จากหนังสือเรียน และทำใบงานที่กำหนดให้ ดังนี้
 - กลุ่มหมายเลข 1 ทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง สถาบันครอบครัว
 - กลุ่มหมายเลข 2 ทำใบงานที่ 1.2 เรื่อง สถาบันเศรษฐกิจ

- กลุ่มหมายเลข 3 ทำใบงานที่ 1.3 เรื่อง สถาบันการเมืองการปกครอง
 - กลุ่มหมายเลข 4 ทำใบงานที่ 1.4 เรื่อง สถาบันการศึกษา
 - กลุ่มหมายเลข 5 ทำใบงานที่ 1.5 เรื่อง สถาบันศาสนา
 - กลุ่มหมายเลข 6 ทำใบงานที่ 1.6 เรื่อง สถาบันนันทนาการ
8. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาความรู้จากหนังสือเรียน และร่วมกันสรุปความรู้ จากการศึกษาค้นคว้า และช่วยกันตอบคำถามในใบงานที่แต่ละกลุ่มได้รับ ทำความเข้าใจเนื้อหาให้ชัดเจนในประเด็นที่สำคัญ ที่เป็นความรู้ใหม่ แล้วให้นักเรียนกลุ่มใหม่กลับเข้าสู่กลุ่มเดิม และนำข้อมูลความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาและทำใบงานกลับไปขยายผลให้กลุ่มเดิมของตนฟัง แล้วร่วมกันสรุปและบันทึกลงในกระดาษแล้วออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง สถาบันทางสังคม
9. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ 1.7 เรื่อง การปฏิบัติตนเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสถาบันทางสังคม แล้วออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน
10. ครูให้นักเรียนดูภาพการกระทำที่ไม่เหมาะสมของเยาวชน เช่น เล่นการพนัน เที่ยวสถานบันเทิง เสพสารเสพติด ฯลฯ แล้วร่วมกันอภิปรายถึงสาเหตุ-ผลของการกระทำ รวมทั้งการมีส่วนร่วมขององค์กรทางสังคมต่างๆ ในการขจัดเกลา เพื่อให้เยาวชนได้ปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตให้เหมาะสม
11. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่าจะมีกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ และอธิบายถึงลักษณะพื้นฐานของหมวกหกใบ ครูชี้แจงบทบาท หน้าที่ ขั้นตอน กติกา การอภิปรายให้นักเรียนเข้าใจ แล้วครูอธิบายรายละเอียดของประเด็นที่จะอภิปรายเกี่ยวกับการขจัดเกลาทางสังคม
12. ครูอธิบายขั้นการใช้หมวกหกใบ ให้นักเรียนฟัง ดังนี้
- 1) ครูขออาสาสมัครนักเรียน 6 คน สาธิตวิธีการใช้หมวกหกใบตามสีของหมวก พร้อมอธิบายแนะนำตัวอย่างเพื่อสร้างความเข้าใจ
 - 2) ครูสาธิตวิธีการใช้หมวก ดังนี้
 - (1) หมวกฟ้า เริ่มต้นด้วยการนำอภิปรายและเป็นผู้สรุปภาพรวมขั้นตอนสุดท้ายด้วย
 - (2) หมวกขาว เสนอข้อมูล ข้อเท็จจริง (เช่น เรื่องนี้ได้ข้อมูลมาด้วยวิธีใด)
 - (3) หมวกแดง แสดงความรู้สึก อารมณ์ (เช่น รู้สึกอย่างไรกับเรื่องนี้)
 - (4) หมวกดำ บอกข้อบกพร่อง จุดอ่อน โทษหรือผลเสีย (เช่น เรื่องนี้จะเกิดผลเสียอะไรบ้าง)
 - (5) หมวกเหลือง เสนอข้อคิดที่เป็นประโยชน์ (เช่น เรื่องนี้มีข้อดีอย่างไร ทำอย่างไรจึงจะเกิดประโยชน์)
 - (6) หมวกเขียว เสนอแนวทางพัฒนา หรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงต่อไป (เช่น มีวิธีการใดที่จะทำให้มันดีขึ้น)
13. ครูให้นักเรียนรวมกลุ่มกัน กลุ่มละ 6 คน ศึกษาความรู้เรื่องการขจัดเกลาทางสังคม จากหนังสือเรียน และทำใบงานที่ 1.8 เรื่อง ข่าวดูปัญหาเด็กและเยาวชนสมัยใหม่ โดยให้นักเรียนเลือกใช้หมวกคนละ 1 ใบ และเริ่มต้นฝึกปฏิบัติแสดงข้อคิด เสนอข้อดีข้อเสีย และแนวทางการแก้ไขพัฒนา ตามประเด็นในใบงาน
14. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการอภิปรายเกี่ยวกับ ปัญหาของเด็กและเยาวชนสมัยใหม่และการ

จัดเวลาทางสังคม แล้วเสนอผลการอภิปรายต่อชั้นเรียน จากนั้นครูและนักเรียนช่วยกันเสนอแนะเพิ่มเติม

กิจกรรมที่	การเปลี่ยนแปลงทางสังคม การแก้ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสังคม	
	วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม	เวลา 2 ชั่วโมง

1. ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ภาพการเดินทางของคนไทยในอดีตและสนทนาซักถามในประเด็นที่กำหนด แล้วครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความหมายและลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
2. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-7 คน ตามความสมัครใจ ให้แต่ละกลุ่มศึกษาความรู้เรื่อง การเปลี่ยนแปลงในสังคม จากหนังสือเรียน และทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง สังคมยุคโลกาภิวัตน์ โดยระดมพลังสมองวางแผนการทำงานและแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามหัวข้อในใบงาน แล้วออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน
3. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียน และเพิ่มเติมในประเด็นสำคัญ ครูชื่นชมผลงานนักเรียน
4. ครูทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับผลเสียที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสังคม ทำให้เกิดปัญหาสังคมตามมา และให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายปัญหาของสังคมไทยที่กำลังประสบอยู่ โดยเขียนชื่อปัญหาบนกระดาน
5. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-7 คน ศึกษาค้นคว้า เรื่อง ปัญหาสังคมไทยและแนวทางการแก้ไขปัญหา จากหนังสือเรียน และทำใบงานที่ 2.2 เรื่อง ปัญหาสังคมไทย โดยให้นักเรียนร่วมกันคิดว่า เรื่องใดบ้างที่เป็นปัญหาสังคมอยู่ในขณะนั้น จากนั้นให้แต่ละกลุ่มร่วมกันตัดสินใจเลือกปัญหาสำคัญ 1 ปัญหา ที่สมาชิกในกลุ่มคิดว่าสามารถมีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไขปัญหาได้ และช่วยกันวิเคราะห์และตอบคำถามตามหัวข้อในใบงาน
6. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน แล้วช่วยกันสรุปประเด็นปัญหาสำคัญที่ต้องร่วมมือกันแก้ไขอย่างเร่งด่วน
7. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำแผนผังความคิด เรื่อง สังคมมนุษย์ โดยวิเคราะห์ลักษณะสังคมมนุษย์ให้ครอบคลุมหัวข้อ ต่อไปนี้
 - 1) ความสำคัญ
 - 2) โครงสร้างทางสังคม
 - 3) การจัดเวลาทางสังคม
 - 4) การเปลี่ยนแปลงในสังคม
8. ครูเลือกผลงานที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี แล้วนำมาจัดป้ายนิเทศแสดงผลงานของนักเรียน
 - นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สังคมมนุษย์

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน หน้าที่พลเมือง ๑ ม.4-ม.6
2. ใบงานที่ 1.1 เรื่อง สถาบันครอบครัว
3. ใบงานที่ 1.2 เรื่อง สถาบันเศรษฐกิจ
4. ใบงานที่ 1.3 เรื่อง สถาบันการเมืองการปกครอง
5. ใบงานที่ 1.4 เรื่อง สถาบันการศึกษา
6. ใบงานที่ 1.5 เรื่อง สถาบันศาสนา
7. ใบงานที่ 1.6 เรื่อง สถาบันนันทนาการ
8. ใบงานที่ 1.7 เรื่อง การปฏิบัติตนเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสถาบันทางสังคม
9. ใบงานที่ 1.8 เรื่อง ข่าวดังเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนสมัยใหม่
10. ใบงานที่ 2.1 เรื่อง สังคมยุคโลกาภิวัตน์
11. ใบงานที่ 2.2 เรื่อง ปัญหาสังคมไทย

9.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

<http://www.m-society.go.th>

<http://www.thaisociety.go.th>

แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. เพราะเหตุใด มนุษย์จึงต้องอยู่รวมกันเป็นสังคม
ก. เพื่อถ่ายทอดวัฒนธรรม
ข. เพื่อสร้างความเจริญให้กับสังคม
ค. เพื่อสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์
ง. เพื่อสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในสังคม
2. ข้อใดจัดเป็นสังคม
ก. สุพจน์นั่งอ่านหนังสือการ์ตูนริมน้ำ
ข. สุชาติยื่นรอรถเมล์สาย 113 ที่ป้ายรถเมล์
ค. นารีหัวเราะเสียงดังเมื่อดูรายการชิงร้อยชิงล้าน
ง. วิชัยชวนแม่ไปเที่ยวที่สนามหลวงในงานสัปดาห์วิสาขบูชา
3. ข้อใดสอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า “มนุษย์เป็นสัตว์สังคม”
ก. มนุษย์สามารถใช้สมองและร่วมมือกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
ข. มนุษย์ต้องดิ้นรนเพื่อต่อสู้กับความอยู่รอดของชีวิต
ค. มนุษย์ต้องอยู่รวมกันเป็นกลุ่มเพื่อพึ่งพาอาศัยกัน
ง. มนุษย์สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี
4. สถาบันศาสนาควรมีบทบาทร่วมกับรัฐบาล ในเรื่องใด
ก. ให้ความร่วมมือกับรัฐอบรมสมาชิกให้มีเจตคติที่ดีต่อการปกครองของรัฐ
ข. ปลุกฝังค่านิยม จริยธรรม ความเป็นพลเมืองดีแก่ประชาชน
ค. ท้วงติง วิพากษ์นโยบายที่ไม่เหมาะสมของรัฐ
ง. ควบคุมและระงับข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้น
5. สถาบันพื้นฐานแรกของสังคมที่ทำหน้าที่อบรมและขัดเกลาให้สมาชิก คือ สถาบันใด
ก. สถาบันครอบครัว
ข. สถาบันเศรษฐกิจ
ค. สถาบันการศึกษา
ง. สถาบันศาสนา
6. “โครงสร้างของสังคม” คือข้อใด
ก. สิ่งที่เป็นองค์ประกอบค้ำจุนสังคม
ข. อุดมการณ์ของสังคมเพื่อความมั่นคงถาวร
ค. วัตถุประสงค์ที่วางไว้เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมาย
ง. ความสัมพันธ์อย่างมีแบบแผนที่เกี่ยวพันและโยงใยต่อกันและกัน
7. นายพนพรปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด เขาปฏิบัติตามข้อใด
ก. ค่านิยมทางสังคม
ข. บรรทัดฐานทางสังคม
ค. สถานภาพทางสังคม
ง. ศีลธรรมจรรยา

8. ข้อใดไม่ใช่วิถีประชา
- ก. วัยรุ่นชอบใส่เสื้อยืด กางเกงยีนส์
 - ข. นักเรียนพูดจาไม่สุภาพจะถูกติเตียนเสมอ
 - ค. ห้ามสูบบุหรี่บนรถประจำทาง ปรับ 2,000 บาท
 - ง. ชาวพุทธสวดมนต์ไหว้พระเพื่อทำจิตใจให้สงบ
9. ข้อใดถือเป็นสถานภาพที่ได้มาด้วยความสามารถ
- ก. หม่อมเจ้าชาติตรีเฉลิม ยุคล สร้างภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์
 - ข. พรทิพย์ นาคหิรัญกนก ได้รับคัดเลือกเป็นนางงามจักรวาล
 - ค. นายบรรหาร ศิลปอาชา เป็นคนจังหวัดสุพรรณบุรี
 - ง. สัญญาเป็นลูกคนโตพ่อจึงมอบกิจการให้เขาดูแล
10. ข้อใดถือว่าเป็นการทำผิดจารีตหรือกฎศีลธรรม
- ก. ลูกออกตัณญา
 - ข. การเขียนหนังสือด้วยมือซ้าย
 - ค. การหลีกเลี่ยงการเสียภาษี
 - ง. การไม่ทำพิธีเจิมร้านค้าที่เปิดใหม่
11. องค์กรใดที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในกระบวนการขัดเกลาทางสังคม
- ก. วัด
 - ข. โรงเรียน
 - ค. ครอบครัว
 - ง. สื่อมวลชน
12. การกระทำใดถือว่าเป็นการขัดเกลาทางสังคมโดยทางอ้อม
- ก. ในขณะที่รับประทานอาหารร่วมกัน คุณแม่จะบอกให้เคี้ยวอาหารหมดปากก่อนที่จะพูด
 - ข. ดวงใจและเพื่อนสามารถร้องเพลงตามจังหวะที่ฟังจากวิทยุได้ถูกต้อง
 - ค. คุณครูให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มเพื่อฝึกความเป็นประชาธิปไตย
 - ง. คุณยายสอนให้สวয়รู้จักทำความเคารพผู้ใหญ่
13. ข้อใดกล่าวถึง “การจัดระเบียบทางสังคม” ได้อย่างชัดเจนที่สุด
- ก. กฎระเบียบและกติกากลุ่มคนที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา
 - ข. ความสัมพันธ์ของสมาชิกในแต่ละสังคมซึ่งมีความผูกพันกันอย่างแน่นแฟ้น
 - ค. การอยู่ร่วมกันของกลุ่มคนในแต่ละสังคมซึ่งมีการดำเนินชีวิตไม่แตกต่างกัน
 - ง. วิธีการที่คนในสังคมกำหนดขึ้นเพื่อให้เป็นระเบียบกฎเกณฑ์ในการอยู่ร่วมกัน
14. ข้อใดอธิบายลักษณะของสังคมไทยได้ถูกต้องที่สุด
- ก. ภาพยนตร์เกาหลีมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนปัจจุบันมากขึ้น
 - ข. เป็นสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไป
 - ค. ศูนย์รวมจิตใจของคนไทยคือสถาบันพระมหากษัตริย์
 - ง. โทรศัพท์มือถือทำให้ภาษาไทยวิบัติมากขึ้น

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 1

1. ก	2. ง	3. ก	4. ข	5. ก
6. ง	7. ข	8. ก	9. ข	10. ก
11. ก	12. ข	13. ง	14. ก	15. ก
16. ง	17. ก	18. ข	19. ง	20. ง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สังคมมนุษย์

กลุ่มการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รายวิชา หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

รหัส ส 31101

เรื่อง โครงสร้างทางสังคมและการขัดเกลาทางสังคม

เวลา 3 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างปกติสุขนั้น จะต้องมีการจัดระเบียบสังคมและมีสถาบันทางสังคม ช่วย
ทำหน้าที่ขัดเกลาทางสังคม

2. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 2.1 ม.4-6/2 วิเคราะห์ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม
และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1. รู้และเข้าใจความหมาย องค์ประกอบและเห็นความสำคัญในการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม
2. วิเคราะห์โครงสร้างทางสังคมและเห็นความสำคัญของการจัดระเบียบทางสังคม
3. วิเคราะห์ความสำคัญในการขัดเกลาทางสังคม

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1. โครงสร้างทางสังคม
 - การจัดระเบียบทางสังคม
 - สถาบันทางสังคม
2. การขัดเกลาทางสังคม

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

-

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 4.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 4.2 ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - กระบวนการทำงานกลุ่ม

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

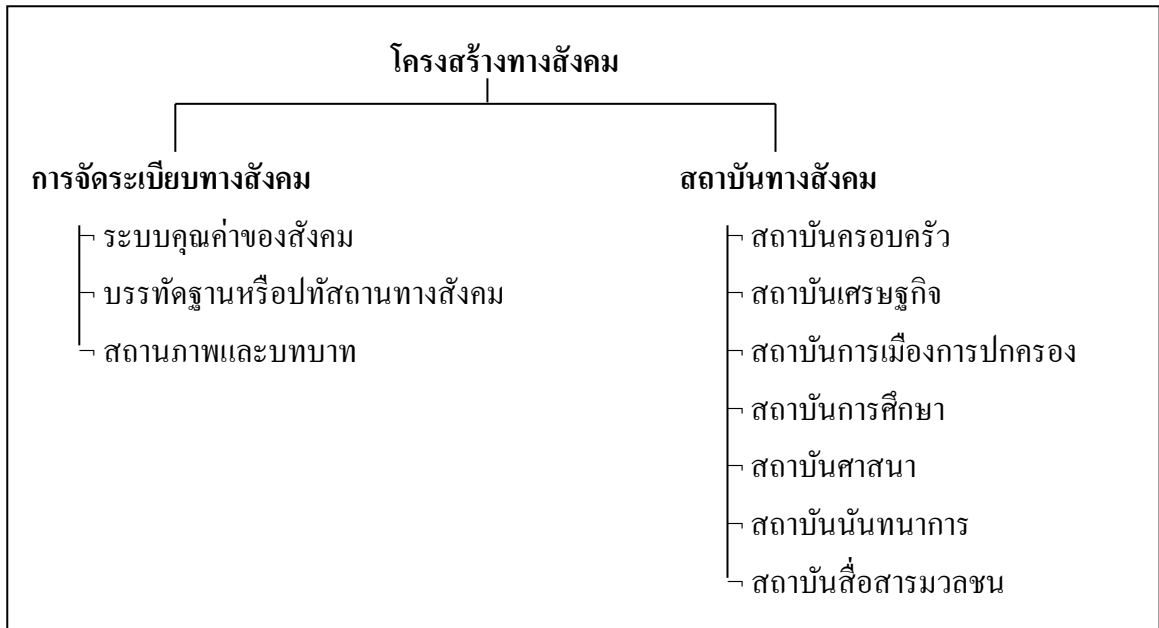
6. กิจกรรมการเรียนรู้

(วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด วิธีสอนแบบโมเดลซิปปา)

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สังคมมนุษย์

ชั่วโมงที่ 1

1. ให้นักเรียนดูภาพ พ่อแม่ และลูก (วัยแรกเกิด) แล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับคำถาม ต่อไปนี้
 - 1) ทารกแรกเกิดในระยะเริ่มต้นของชีวิตจะต้องได้รับการเลี้ยงดูอย่างไรบ้าง และมีใครเป็นผู้ช่วยเหลือ
แนวคำตอบ ต้องกินนม ต้องจับถ่าย ต้องอาบน้ำ สระผม เช็ดสะดือ ฉีดวัคซีน เปลี่ยนเสื้อผ้า และมีบิดามารดา ญาติพี่น้อง แพทย์ พยาบาล พี่เลี้ยง เป็นผู้ช่วยเหลือ
 - 2) นักเรียนคิดว่า เป็นไปได้หรือไม่ที่มนุษย์จะดำรงชีวิตตามลำพังโดยไม่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นเลย
แนวคำตอบ คงเป็นไปได้ยาก เพราะมนุษย์ต้องดำรงชีวิตด้วยปัจจัย 4 เพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐานด้านชีวภาพ กายภาพ และการให้ได้มาซึ่งสิ่งเหล่านี้ ต้องอาศัยพึ่งพาผู้อื่นเป็นส่วนใหญ่
2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปความหมาย และความสำคัญของการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม แล้วครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบของสังคมมนุษย์
3. ครูนำภาพบ้านที่สวยงามมาให้ให้นักเรียนดู และสนทนาเชิงวิเคราะห์ในประเด็นเหล่านี้ เช่น
 - โครงสร้างบ้าน ประกอบด้วยอะไรบ้าง มีความสัมพันธ์กันอย่างไร และมีประโยชน์ต่อสมาชิกของบ้านอย่างไร
 - ในทัศนะของนักเรียนคำว่า บ้านสวยงาม กับบ้านน่าอยู่ ต่างกันอย่างไร
 - สมาชิกของบ้านควรมีพฤติกรรมอย่างไรต่อบ้านที่สวยงาม เพื่อให้เป็นบ้านที่น่าอยู่ และนักเรียนกับคนในบ้านได้กระทำหรือไม่
 - พฤติกรรมที่ทำให้บ้านไร้ความงามและไม่น่าอยู่เป็นอย่างไร นักเรียนได้กระทำหรือไม่ กระทำอย่างไร เป็นเพราะเหตุใดครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า บ้านเปรียบเหมือนสังคมหรือโลกที่มีสมาชิกอาศัยอยู่ โครงสร้างและองค์ประกอบของบ้านมีประโยชน์ งดงามน่าอยู่ ดังนั้น ถ้าสมาชิกในครอบครัวต่างปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ส่งผลต่อบ้าน ชุมชน สังคม และโลกให้น่าอยู่เช่นกัน
4. ครูให้นักเรียนดูแผนภูมิองค์ประกอบโครงสร้างทางสังคม และอธิบายให้นักเรียนเข้าใจลักษณะการจัดระเบียบทางสังคมและสถาบันทางสังคม

5. ให้นักเรียนรวมกันเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน และให้จับคู่กันเป็น 3 คู่ แต่ละคู่ศึกษาความรู้เรื่อง การจัดระเบียบทางสังคม จากหนังสือเรียน คู่ละ 1 เรื่อง ดังนี้
 - คู่ที่ 1 ศึกษาเรื่อง ระบบคุณค่าทางสังคม
 - คู่ที่ 2 ศึกษาเรื่อง บรรทัดฐานหรือปทัสถานทางสังคม
 - คู่ที่ 3 ศึกษาเรื่อง สถานภาพและบทบาท
6. ให้แต่ละคู่ผลัดกันศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อที่กำหนดไว้ และผลัดกันเล่าเรื่องรอบวงในประเด็นที่สำคัญของหัวข้อที่ตนได้รับมอบหมายให้เพื่อนในกลุ่มฟังจนครบทุกเรื่อง
7. ครูสุ่มเรียกนักเรียน 2 - 3 คู่ สนทนาซักถามเกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดระเบียบทางสังคม โดยครูคอยอธิบายเพิ่มเติม
8. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การจัดระเบียบทางสังคม

ชั่วโมงที่ 2

1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความจำเป็นที่ต้องมีสถาบันทางสังคม แล้วให้นักเรียนช่วยกันเขียนความรู้เดิมเกี่ยวกับสถาบันทางสังคม ลงในกระดาษ และนำมาคิดที่กระดานหน้าชั้นเรียนให้ถูกต้อง
2. นักเรียนรวมกลุ่มกัน กลุ่มละ 6 คน และให้ทุกคนมีหมายเลขประจำตัว 1-6 ตามลำดับ แล้วให้นักเรียนแต่ละคนที่มีหมายเลขเดียวกันไปรวมกันเป็นกลุ่มใหม่ และศึกษาความรู้จากหนังสือเรียน และทำใบงานที่กำหนดให้ ดังนี้
 - กลุ่มหมายเลข 1 ทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง สถาบันครอบครัว

- กลุ่มหมายเลข 2 ทำใบงานที่ 1.2 เรื่อง สถาบันเศรษฐกิจ
 - กลุ่มหมายเลข 3 ทำใบงานที่ 1.3 เรื่อง สถาบันการเมืองการปกครอง
 - กลุ่มหมายเลข 4 ทำใบงานที่ 1.4 เรื่อง สถาบันการศึกษา
 - กลุ่มหมายเลข 5 ทำใบงานที่ 1.5 เรื่อง สถาบันศาสนา
 - กลุ่มหมายเลข 6 ทำใบงานที่ 1.6 เรื่อง สถาบันนันทนาการ
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาความรู้จากหนังสือเรียน และร่วมกันสรุปความรู้ จากการศึกษาค้นคว้า และช่วยกันตอบคำถามในใบงานที่แต่ละกลุ่มได้รับ ทำความเข้าใจเนื้อหาให้ชัดเจนในประเด็นที่สำคัญที่เป็นความรู้ใหม่
 4. ให้นักเรียนกลุ่มใหม่กลับเข้าสู่กลุ่มเดิม และนำข้อมูลความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาและทำใบงานกลับไปขยายผลให้เพื่อนกลุ่มเดิมของตนฟัง
 5. นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันจนครบทุกเรื่อง และย้ำเตือนให้ทุกคนตั้งใจฟังข้อมูล
 6. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปความรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน แล้วบันทึกข้อสรุปลงในกระดาษ
 7. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดรูปแบบการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจ ซึ่งสามารถนำเสนอได้หลากหลายรูปแบบ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน จากนั้นครูและนักเรียนช่วยสรุปบทเรียน
 8. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ 1.7 เรื่อง การปฏิบัติตนเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสถาบันทางสังคม แล้วออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน

ชั่วโมงที่ 3

1. ครูให้นักเรียนดูภาพการกระทำที่ไม่เหมาะสมของเยาวชน เช่น เล่นการพนัน เที่ยวสถานบันเทิง เสพสารเสพติด ฯลฯ แล้วร่วมกันอภิปรายถึงสาเหตุ-ผลของการกระทำ รวมทั้งการมีส่วนร่วมขององค์กรทางสังคมต่างๆ ในการขัดเกลา เพื่อให้เยาวชนได้ปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตให้เหมาะสม
2. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่าจะมีกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ และอธิบายถึงลักษณะพื้นฐานของหมวกหกใบ ครูชี้แจงบทบาทหน้าที่ ขั้นตอน กติกา การอภิปรายให้นักเรียนเข้าใจ
3. ครูอธิบายรายละเอียดของประเด็นที่จะอภิปรายเกี่ยวกับการขัดเกลาทางสังคม
4. ครูอธิบายขั้นการสาธิตการใช้หมวกหกใบ ดังนี้
 - 1) ครูขออาสาสมัครนักเรียน 6 คน สาธิตวิธีการใช้หมวกหกใบตามสีของหมวก พร้อมอธิบายแนะนำตัวอย่างเพื่อสร้างความเข้าใจ
 - 2) ครูสาธิตวิธีการใช้หมวก ดังนี้
 - (1) หมวกฟ้า เริ่มต้นด้วยการนำอภิปรายและเป็นผู้สรุปภาพรวมขั้นตอนสุดท้ายด้วย
 - (2) หมวกขาว เสนอข้อมูล ข้อเท็จจริง (เช่น เรื่องนี้ได้ข้อมูลมาด้วยวิธีใด)
 - (3) หมวกแดง แสดงความรู้สึก อารมณ์ (เช่น รู้สึกอย่างไรกับเรื่องนี้)
 - (4) หมวกดำ บอกข้อบกพร่อง จุดอ่อน โทษหรือผลเสีย (เช่น เรื่องนี้จะเกิดผลเสียอะไรบ้าง)

(5) หมวกเหลือง เสนอข้อคิดที่เป็นประโยชน์ (เช่น เรื่องนี้มีข้อดีอย่างไร ทำอย่างไรจึงจะเกิดประโยชน์)

(6) หมวกเขียว เสนอแนวทางพัฒนา หรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงต่อไป (เช่น มีวิธีการใดที่จะทำให้อันนี้ดีขึ้น)

5. ขั้นการฝึกปฏิบัติ ครูให้นักเรียนรวมกลุ่มกัน กลุ่มละ 6 คน ศึกษาความรู้เรื่อง การขัดเกลาทางสังคม จากหนังสือเรียน และทำใบงานที่ 1.8 เรื่อง ข่าวปัญหาเด็กและเยาวชนสมัยใหม่

6. ให้นักเรียนเลือกใช้หมวกคนละ 1 ใบ และเริ่มต้นฝึกปฏิบัติแสดงข้อคิด เสนอข้อดีข้อเสีย และแนวทางการแก้ไขพัฒนา ตามประเด็นในใบงาน

7. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการอภิปรายเกี่ยวกับปัญหาของเด็กและเยาวชนสมัยใหม่ และการขัดเกลาทางสังคม และเสนอผลการอภิปรายต่อชั้นเรียน จากนั้นครูและนักเรียนช่วยกันเสนอแนะเพิ่มเติม

7. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สังคมมนุษย์	แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สังคมมนุษย์	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 1.1	ใบงานที่ 1.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 1.2	ใบงานที่ 1.2	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 1.3	ใบงานที่ 1.3	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 1.4	ใบงานที่ 1.4	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 1.5	ใบงานที่ 1.5	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 1.6	ใบงานที่ 1.6	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 1.7	ใบงานที่ 1.7	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 1.8	ใบงานที่ 1.8	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน หน้าทีพลเมืองฯ ม.4-ม.6
2. ใบงานที่ 1.1 เรื่อง สถาบันครอบครัว
3. ใบงานที่ 1.2 เรื่อง สถาบันเศรษฐกิจ
4. ใบงานที่ 1.3 เรื่อง สถาบันการเมืองการปกครอง
5. ใบงานที่ 1.4 เรื่อง สถาบันการศึกษา
6. ใบงานที่ 1.5 เรื่อง สถาบันศาสนา

7. ใบงานที่ 1.6 เรื่อง สถาบันนันทนาการ
8. ใบงานที่ 1.7 เรื่อง การปฏิบัติตนเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสถาบันทางสังคม
9. ใบงานที่ 1.8 เรื่อง ข่าวปัญหาเด็กและเยาวชนสมัยใหม่

8.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

<http://www.m-society.go.th>

ใบงานที่ 1.1 เรื่อง สถาบันครอบครัว

คำชี้แจง ให้สมาชิกหมายเลข 1 ศึกษาความรู้ เรื่อง สถาบันครอบครัว จากหนังสือเรียน และร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อที่กำหนดให้

1. จงอธิบายความสำคัญของสถาบันครอบครัว

2. สมาชิกของสถาบันมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างไร

เฉลยใบงาน

ใบงานที่ 1.1 เรื่อง สถาบันครอบครัว

คำชี้แจง ให้สมาชิกหมายเลข 1 ศึกษาความรู้เรื่อง สถาบันครอบครัว จากหนังสือเรียน และร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อที่กำหนดให้

1. จงอธิบายความสำคัญของสถาบันครอบครัว

เป็นสถาบันพื้นฐานแรกของสังคมมนุษย์ ทุกสังคมต้องมีสถาบันครอบครัว เพื่อผลิตสมาชิกใหม่อันเป็นสาเหตุที่ทำให้สังคมอยู่รอด เป็นที่ปลูกฝังและถ่ายทอดวัฒนธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ และทำหน้าที่ จัดเกลาทางสังคม สถาบันครอบครัวจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างครอบครัวให้มีคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลให้สังคมมีความเข้มแข็งอีกด้วย.....

.....

2. สมาชิกของสถาบันมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างไร

สมาชิกในครอบครัวแต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ต่างกัน ถ้าทุกคนรับบทบาทหน้าที่ มีความรับผิดชอบ ย่อมเป็นพลังที่เข้มแข็งที่จะช่วยกันพัฒนาสังคมและประเทศชาติ เช่น ช่วยกันใช้จ่ายอย่างประหยัด มีเงินออมในการลงทุนทำกิจการต่างๆ ช่วยกันอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม.....

.....

.....

ใบงานที่ 1.2 เรื่อง สถาบันเศรษฐกิจ

คำชี้แจง ให้สมาชิกหมายเลข 2 ศึกษาความรู้ เรื่อง สถาบันเศรษฐกิจ จากหนังสือเรียน และร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อที่กำหนดให้

1. จงอธิบายความสำคัญของสถาบันเศรษฐกิจ

2. สมาชิกของสถาบันมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างไร

เฉลยใบงาน

ใบงานที่ 1.2 เรื่อง สถาบันเศรษฐกิจ

คำชี้แจง ให้สมาชิกหมายเลข 2 ศึกษาความรู้ เรื่อง สถาบันเศรษฐกิจ จากหนังสือเรียน และร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อที่กำหนดให้

1. จงอธิบายความสำคัญของสถาบันเศรษฐกิจ

สถาบันเศรษฐกิจมีส่วนสำคัญที่ทำให้คนไทยมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถนำเงินที่หามาได้จับจ่ายใช้สอย ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น นอกจากนี้สถาบันเศรษฐกิจได้สร้างงาน สร้างอาชีพให้กับผู้คนมากมาย มีการอพยพเคลื่อนย้ายของแรงงานทั้งภายในประเทศ และประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งส่งผลทั้งในด้านการพัฒนา และปัญหาสังคมตามมา

.....

2. สมาชิกของสถาบันมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างไร

สมาชิกของสถาบันทางเศรษฐกิจมีบทบาทด้านการผลิตสินค้าและบริการ มีการผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ มีการแข่งขันกันในด้านคุณภาพและปริมาณ ก่อให้เกิดการวิจัยและพัฒนาประเทศชาติ นอกจากนี้ เมื่อสังคมเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนสินค้าอย่างไร้พรมแดน ทำให้ความเจริญกระจายไปยังประเทศต่างๆ อย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจให้ก้าวล้ำทันสมัย

.....

ใบงานที่ 1.3 เรื่อง สถาบันการเมืองการปกครอง

คำชี้แจง ให้สมาชิกหมายเลข 3 ศึกษาความรู้ เรื่อง สถาบันการเมืองการปกครอง จากหนังสือเรียน และร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อที่กำหนดให้

1. จงอธิบายความสำคัญของสถาบันการเมืองการปกครอง

2. สมาชิกของสถาบันมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างไร

เฉลยใบงาน

ใบงานที่ 1.3 เรื่อง สถาบันการเมืองการปกครอง

คำชี้แจง ให้สมาชิกหมายเลข 3 ศึกษาความรู้ เรื่อง สถาบันการเมืองการปกครอง จากหนังสือเรียน และร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อที่กำหนดให้

1. จงอธิบายความสำคัญของสถาบันการเมืองการปกครอง

.....สถาบันทางการเมืองการปกครอง มีความสำคัญต่อการจัดระเบียบทางสังคมให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีหน้าที่สำคัญในการรักษาความมั่นคงและปกป้องการรุกรานจากสังคมภายนอก..... นอกจากนี้ สถาบันการเมืองการปกครอง มีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและปัญหา..... สังคมที่เกิดขึ้น โดยใช้กฎหมายระเบียบข้อบังคับต่างๆ เพื่อควบคุมสังคมให้ปกติสุข.....

2. สมาชิกของสถาบันมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างไร

.....สมาชิกของสถาบันทางการเมืองการปกครองมีบทบาทสำคัญในการบริหารประเทศเพื่อความอยู่รอด..... ของสังคม โดยแบ่งบทบาทหน้าที่เป็น 3 ด้าน เช่น ด้านบริหาร ด้านนิติบัญญัติ และด้านตุลาการ เป็นต้น สมาชิกของสถาบันทางการเมืองการปกครอง จะต้องปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของประเทศไทย ซึ่งทำให้เกิดความเจริญ..... ก้าวหน้าในทุกๆ ด้าน.....

ใบงานที่ 1.4 เรื่อง สถาบันการศึกษา

คำชี้แจง ให้สมาชิกหมายเลข 4 ศึกษาความรู้ เรื่อง สถาบันการศึกษา จากหนังสือเรียน และร่วมกัน
อภิปรายตามหัวข้อที่กำหนดให้

1. จงอธิบายความสำคัญของสถาบันการศึกษา

2. สมาชิกของสถาบันมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างไร

เจดีย์ใบงาน

ใบงานที่ 1.4 เรื่อง สถาบันการศึกษา

คำชี้แจง ให้สมาชิกหมายเลข 4 ศึกษาความรู้ เรื่อง สถาบันการศึกษา จากหนังสือเรียน และร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อที่กำหนดให้

1. จงอธิบายความสำคัญของสถาบันการศึกษา

สถาบันทางการศึกษามีบทบาทสำคัญในการจัดเกล้าให้สมาชิกของสถาบันมีความรู้ความสามารถ... เพื่อนำมาประกอบอาชีพ ช่วยถ่ายทอดค่านิยมวัฒนธรรม และบทบาทหน้าที่ สถานภาพให้แก่สมาชิก ช่วยอบรมและพัฒนาแรงงานให้มีคุณภาพ การที่สมาชิกของสังคม มีความรู้ความสามารถ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อความมั่นคงของสังคม.....

2. สมาชิกของสถาบันมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างไร

สมาชิกของสถาบันการศึกษาต้องร่วมมือกันพัฒนาตนเอง พัฒนาสังคมอย่างต่อเนื่อง ต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต เพราะสังคมมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ต้องรู้เท่าทันและปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง กระบวนการการศึกษาจึงมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาระบบสังคมและประเทศชาติ.....

ใบงานที่ 1.5 เรื่อง สถาบันศาสนา

คำชี้แจง ให้สมาชิกหมายเลข 5 ศึกษาความรู้ เรื่อง สถาบันศาสนา จากหนังสือเรียน และร่วมกัน
อภิปรายตามหัวข้อที่กำหนดให้

1. จงอธิบายความสำคัญของสถาบันศาสนา

2. สมาชิกของสถาบันมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างไร

เฉลยใบงาน

ใบงานที่ 1.5 เรื่อง สถาบันศาสนา

คำชี้แจง ให้สมาชิกหมายเลข 5 ศึกษาความรู้ เรื่อง สถาบันศาสนา จากหนังสือเรียน และร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อที่กำหนดให้

1. จงอธิบายความสำคัญของสถาบันศาสนา

สถาบันศาสนาเป็นสถาบันที่ชัดเจนทำให้สมาชิกเป็นคนดี มีคุณธรรม ซึ่งสามารถช่วยลดความวุ่นวาย.....และความขัดแย้งในสังคมได้ เพราะศาสนาสอนให้คนทำความดี ละเว้นความชั่ว ทำให้เกิดพฤติกรรม.....ที่ถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้ หลักธรรมหรือข้อบัญญัติของศาสนา สามารถควบคุมสมาชิกให้ปฏิบัติตามเพื่อเกิดความปรองดองในสังคม.....

2. สมาชิกของสถาบันมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างไร

สมาชิกของสถาบันศาสนามีบทบาทหน้าที่ในการตอบสนองความต้องการด้านจิตใจ พิธีกรรมทางศาสนา ก่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมใจ ทำให้เกิดความกลมกลืน มีความรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน ก่อให้เกิดเอกภาพทางสังคมร่วมกัน ความศรัทธาในศาสนาก่อให้เกิดการสร้างสรรคศิลปวัฒนธรรมในรูปแบบต่างๆ เช่น ศาสนวัตถุ ศาสนสถาน วัดยังเป็นศูนย์กลางของสังคมในการพัฒนาทุกๆ ด้านอีกด้วย.....

ใบงานที่ 1.6 เรื่อง สถาบันนันทนาการ

คำชี้แจง ให้สมาชิกหมายเลข 6 ศึกษาความรู้ เรื่อง สถาบันนันทนาการ จากหนังสือเรียน และร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อที่กำหนดให้

1. จงอธิบายความสำคัญของสถาบันนันทนาการ

2. สมาชิกของสถาบันมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างไร

เจดีย์ใบงาน

ใบงานที่ 1.6 เรื่อง สถาบันนันทนาการ

คำชี้แจง ให้สมาชิกหมายเลข 6 ศึกษาความรู้ เรื่อง สถาบันนันทนาการ จากหนังสือเรียน และร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อที่กำหนดให้

1. จงอธิบายความสำคัญของสถาบันนันทนาการ

สถาบันนันทนาการในปัจจุบันได้แพร่ออกไปอย่างกว้างขวางทั้งในด้านศิลปกรรม ศิลปะการแสดง..... ศิลปะด้านภาษา รวมไปถึงสถานบันเทิง สถานที่ท่องเที่ยว อินเทอร์เน็ต มีผลให้สมาชิกมีความเพลิดเพลิน..... มีความสุข มีสุขภาพจิตที่ดี ช่วยผ่อนคลายความเครียดในการทำงาน และยังช่วยเสริมสร้างร่างกายให้แข็งแรง สมบูรณ์อีกด้วย

.....
.....

2. สมาชิกของสถาบันมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างไร

สมาชิกของสถาบันนันทนาการมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการสร้างความบันเทิงในด้านศิลปะการละเล่น การกีฬา เกมคอมพิวเตอร์ การท่องเที่ยว ฯลฯ และร่วมกันสร้างสรรค์ความบันเทิงในรูปแบบใหม่ๆ..... ที่ทันสมัยอย่างหลากหลาย ส่งผลต่อการสร้างอาชีพ สร้างแรงงาน สร้างรายได้ให้แก่สมาชิกของสถาบัน นอกจากนี้ยังเกิดการแข่งขันในผลงานด้านต่างๆ เช่น กีฬา ได้นำชื่อเสียงมาสู่ประเทศชาติอย่างมาก

.....

ใบงานที่ 1.7 เรื่อง การปฏิบัติตนเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสถาบันทางสังคม

คำชี้แจง

1. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดแนวทางการปฏิบัติตนที่แสดงถึงการเป็นสมาชิกที่ดีของสถาบันทางสังคม
2. สมาชิกแต่ละคนปฏิบัติตนตามข้อกำหนดของกลุ่ม เป็นเวลา 2-3 สัปดาห์ หรือตามความเหมาะสม

ตัวอย่างพฤติกรรมที่กลุ่มร่วมกันกำหนด เช่น

1.
2.
3.

ลำดับที่	พฤติกรรมที่กำหนด	พฤติกรรมที่ปฏิบัติ	ลงชื่อผู้รับรอง	ประเมินผลการปฏิบัติ			
				ดี มาก	ดี	พอ ใช้	ปรับ ปรุง

ลงชื่อผู้รายงาน

ใบงานที่ 1.7 เรื่อง การปฏิบัติตนเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสถาบันทางสังคม

คำชี้แจง

1. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดแนวทางการปฏิบัติตนที่แสดงถึงการเป็นสมาชิกที่ดีของสถาบันทางสังคม
2. สมาชิกแต่ละคนปฏิบัติตนตามข้อกำหนดของกลุ่ม เป็นเวลา 2-3 สัปดาห์ หรือตามความเหมาะสม

ตัวอย่างพฤติกรรมที่กลุ่มร่วมกันกำหนด เช่น

1.

2.

3.

ลำดับที่	พฤติกรรมที่กำหนด	พฤติกรรมที่ปฏิบัติ	ลงชื่อผู้รับรอง	ประเมินผลการปฏิบัติ			
				ดี มาก	ดี	พอ ใช้	ปรับปรุง

ลงชื่อผู้รายงาน

(หมายเหตุ พิจารณาตามการปฏิบัติของนักเรียน ให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ใบงานที่ 1.8 เรื่อง ข่าวปัญหาเด็กและเยาวชนสมัยใหม่

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข่าวดังต่อไปนี้ แล้ววิเคราะห์ตามประเด็นคำถามที่กำหนดให้

นายอุดมเดช รัตนเสถียร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เปิดเผยว่า ปัจจุบันสภาพปัญหาเกิดขึ้นในเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างมาก ปัญหาที่พบมากได้แก่

1. ปัญหายาเสพติด พบว่าเด็ก เยาวชนมีแนวโน้มติดสารเสพติดเพิ่มขึ้น ผู้ทำผิดกฎหมายมีอายุน้อยลง มีพฤติกรรมกระตือรือร้น ตั้งแต่อายุ 15 ปี ส่วนความผิดเกี่ยวกับสารเสพติด 3 ลำดับแรกได้แก่ แอมเฟตามีน สารระเหยและกัญชา

2. ปัญหาการติดเกม ในเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มสูงขึ้น เด็กใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการบันเทิงมากกว่า การศึกษา โดยเฉพาะเด็กเล็กอายุ 10-14 ปี ชอบเล่นเกมออนไลน์มากที่สุด และเล่นตลอดวันจนเสียสุขภาพ เกิดปัญหาการเก็บกด อารมณ์ฉุนเฉียว พฤติกรรมก้าวร้าวหรือใช้ความรุนแรงในการตัดสินแก้ไขปัญหา บางรายนัดพบเพื่อซื้อขายอาวุธที่ใช้ต่อสู้กันในเกมหรือแลกเปลี่ยนรางวัลกัน จนเป็นเหตุนำไปสู่การทำร้ายร่างกายทะเลาะวิวาทกัน และเกิดคดีอาชญากรรมต่างๆ ที่ปรากฏเป็นข่าว

3. ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร พบว่าวัยรุ่นไทยมีค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุ ยังน้อย มีแนวโน้มตั้งครรถ์ก่อนวัยอันสมควร คือ อายุต่ำกว่า 20 ปี โดยไม่ได้คิดวางแผนและนำไปสู่ปัญหาการทำแท้ง ปัญหาการติดเชื้อเอดส์ในกลุ่มวัยรุ่นเพิ่มมากขึ้น

4. ปัญหาการมั่วสุมของเยาวชนในหอพัก เป็นปัญหาที่เพิ่มขึ้นทุกวัน เพราะวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่มาเช่าหอพักอยู่รวมกัน มีความเป็นอิสระ ไม่มีผู้ปกครองดูแล ทำให้หลายคนประพฤติตนไม่เหมาะสม มีการมั่วสุมกันเล่นการพนัน เสพยาเสพติด และจับคู่อยู่ร่วมกันระหว่างหญิง-ชาย

ปัญหาต่าง ๆ จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือในการป้องกันแก้ไขจากทุกภาคส่วน

ประเด็นคำถาม

1. ปัญหาที่เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม มีปัญหาใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

2. ผลของการกระทำเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. ปัญหาเหล่านี้ ส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. แนวทางในการแก้ไขปัญหา ควรปฏิบัติอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 1.8 เรื่อง ข่าวปัญหาเด็กและเยาวชนสมัยใหม่

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข่าวดังต่อไปนี้ แล้ววิเคราะห์ตามประเด็นคำถามที่กำหนดให้

นายอุดมเดช รัตนเสถียร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เปิดเผยว่า ปัจจุบันสภาพปัญหาเกิดขึ้นในเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างมาก ปัญหาที่พบมากที่สุดได้แก่

1. ปัญหายาเสพติด พบว่าเด็ก เยาวชนมีแนวโน้มติดสารเสพติดเพิ่มขึ้น ผู้ทำผิดกฎหมายมีอายุน้อยลง มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ตั้งแต่อายุ 15 ปี ส่วนความผิดเกี่ยวกับสารเสพติด 3 ลำดับแรกได้แก่ แอมเฟตามีน สารระเหยและกัญชา

2. ปัญหาการติดเกม ในเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มสูงขึ้น เด็กใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการบันเทิงมากกว่าการศึกษา โดยเฉพาะเด็กเล็กอายุ 10-14 ปี ชอบเล่นเกมออนไลน์มากที่สุด และเล่นตลอดวันจนเสียสุขภาพ เกิดปัญหาการเก็บกด อารมณ์ฉุนเฉียว พฤติกรรมก้าวร้าวหรือใช้ความรุนแรงในการตัดสินใจปัญหา บางรายนัดพบเพื่อซื้อขายอาวุธที่ใช้ต่อสู้กันในเกมหรือแลกเปลี่ยนรางวัลกัน จนเป็นเหตุนำไปสู่การทำร้ายร่างกายทะเลาะวิวาทกัน และเกิดคดีอาชญากรรมต่างๆ ที่ปรากฏเป็นข่าว

3. ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร พบว่าวัยรุ่นไทยมีค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุ ยังน้อย มีแนวโน้มตั้งครรถ์ก่อนวัยอันสมควร คือ อายุต่ำกว่า 20 ปี โดยไม่ได้คิดวางแผนและนำไปสู่ปัญหาการทำแท้ง ปัญหาการติดเชื้อเอดส์ในกลุ่มวัยรุ่นเพิ่มมากขึ้น

4. ปัญหาการมั่วสุมของเยาวชนในหอพัก เป็นปัญหาที่เพิ่มขึ้นทุกวัน เพราะวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่มาเช่าหอพักอยู่รวมกัน มีความเป็นอิสระ ไม่มีผู้ปกครองดูแล ทำให้หลายคนประพฤติตนไม่เหมาะสม มีการมั่วสุมกันเล่นการพนัน เสพยาเสพติด และจับคู่อยู่ร่วมกันระหว่างหญิง-ชาย

ปัญหาต่าง ๆ จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือในการป้องกันแก้ไขจากทุกภาคส่วน

ประเด็นคำถาม

1. ปัญหาที่เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม มีปัญหาใดบ้าง

..... ปัญหายาเสพติด ปัญหาการติดเกม ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ปัญหาการมั่วสุม

2. ผลของการกระทำเป็นอย่างไร

..... เด็กและเยาวชนมีปัญหาด้านสุขภาพและพฤติกรรม เช่น สารเสพติดทำให้สมองเสื่อม และเกิดโรคต่างๆ การมั่วสุมทางเพศนำมาซึ่งโรคเอดส์ และโรคทางเพศสัมพันธ์ นอกจากนี้ การติดเกมทำให้เกิดปัญหาเก็บกดพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง เป็นต้น

3. ปัญหาเหล่านี้ ส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างไร

..... ปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหาครอบครัวที่ขาดความอบอุ่น ขาดการเอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิด ขาดระเบียบวินัย รักอิสระเกินขอบเขต ไม่เคารพเชื่อฟังคำสั่งสอน ปัญหาการคบเพื่อน ฯลฯ ซึ่งเหล่านี้ทำให้เยาวชนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม และเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ ก็จะเป็นผู้ที่ด้อยประสิทธิภาพ อันจะ..... ทำให้สังคมอ่อนแอ ไม่พัฒนาเท่าที่ควร

4. แนวทางในการแก้ไขปัญหา ควรปฏิบัติอย่างไร

..... ครอบครัวมีส่วนสำคัญในการอบรมเลี้ยงดู จึงควรส่งเสริมให้มีความสัมพันธ์อันดีต่อกันในครอบครัว โรงเรียนครู-อาจารย์ วัตถุประสงค์ และทุกภาคส่วนควรร่วมมือกันสอดส่องดูแล และขัดเกลาเยาวชน ให้ประพฤติตนให้เหมาะสม

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล ของผู้รับการ ประเมิน	ความร่วมมือ				การแสดง ความคิดเห็น				การรับฟัง ความคิดเห็น				การตั้งใจ ทำงาน				การร่วม ปรับปรุง ผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน	
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก = 4

ดี = 3

พอใช้ = 2

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับ คุณภาพ
17 - 20	ดีมาก
13 - 16	ดี

บันทึกผลหลังการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ จำนวน.....คน
 - 1.1 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในระดับดี คิดเป็นร้อยละ.....
 - 1.2. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ.....
 - 1.3 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในระดับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ.....

2. ปัญหา/อุปสรรคในการเรียนรู้ () ไม่มี () ได้แก่
 - () ไม่มีความพร้อมด้านสื่อ และอุปกรณ์เพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้
 - () นักเรียนไม่มีความพร้อมในการเรียนรู้
 - () เวลาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่เพียงพอ

3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผนการจัดการเรียนรู้ () ไม่มี () มี ได้แก่
 - () การบูรณาการกับกลุ่มสาระอื่น ๆ
 - () ทำการทดลองจริง
 - () อื่น ๆ ระบุ.....

4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้
 - () แผนการจัดการเรียนรู้ควรจัดให้สอดคล้องกับสภาพจริงของผู้เรียน
 - () เตรียมความพร้อมด้านสื่อ และอุปกรณ์เพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 - () บูรณาการกับกลุ่มสาระอื่น ๆ และบูรณาการกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - () อื่น ๆ ระบุ.....

(ลงชื่อ).....ครูผู้สอน

(นายบุญญาต ศรีบุรินทร์)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สังคมมนุษย์

กลุ่มการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รายวิชา หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

รหัส ส 31101

เรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางสังคม การแก้ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสังคม เวลา 2 ชั่วโมง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

เวลา 2 ชั่วโมง

1.

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งมีผลทั้งทางบวกและทางลบซึ่งผลกระทบทางลบอาจก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมา ดังนั้นประชาชนทุกคนต้องร่วมกันแก้ไขและช่วยกันสร้างแนวทางในการพัฒนาสังคม เพื่อสร้างรากฐานทางสังคมที่เข้มแข็ง

2. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 2.1 ม.4-6/2 วิเคราะห์ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคมและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วิเคราะห์สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
2. วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาสังคมไทย และแนวทางการพัฒนาสังคม

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1. การเปลี่ยนแปลงทางสังคม
2. การแก้ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสังคม

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

-

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 4.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 4.2 ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - กระบวนการปฏิบัติ
 - กระบวนการทำงานกลุ่ม

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. กิจกรรมการเรียนรู้

(วิธีสอน โดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม)

ชั่วโมงที่ 1

1. ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ภาพการเดินทางของคนไทยในอดีตและสนทนาซักถามในประเด็นดังต่อไปนี้
 - 1) ในอดีตคนไทยเดินทางโดยเรือแจว เกวียน สัตว์พาหนะ ปัจจุบันคนไทยเดินทางโดยพาหนะใดบ้าง ผลของการเปลี่ยนแปลงวิถีเดินทางมีข้อดี ข้อเสียอย่างไร
 - 2) สาเหตุที่ทำให้สังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตมีอะไรบ้าง และส่งผลต่อการพัฒนาอย่างไร
2. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความหมายและลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
3. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-7 คน ตามความสมัครใจหรือคละกันตามความสามารถ เพื่อศึกษาความรู้เรื่อง การเปลี่ยนแปลงในสังคม จากหนังสือเรียน และทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง สังคมยุคโลกาภิวัตน์ โดยให้แต่ละกลุ่มกำหนดภาระหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม ดังนี้
 - หัวหน้ากลุ่ม มีหน้าที่นำทางความคิด เสนอความคิด ประสานความคิด กระตุ้นให้สมาชิกคิด และแบ่งหน้าที่ในการทำใบงาน
 - สมาชิกกลุ่มรับผิดชอบใบงานที่ได้รับมอบหมาย 2 คน ต่อ 1 หัวข้อ
 - เลขานุการกลุ่ม มีหน้าที่ประสานงานการดำเนินงาน และรวบรวมผลงาน
4. ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มระดมพลังสมอง วางแผนการทำงานและแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามหัวข้อในใบงาน กำหนดเวลาการทำกิจกรรมให้เสร็จตามความเหมาะสม
5. หัวหน้ากลุ่มและสมาชิกในกลุ่มช่วยกันตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน และนำมาวิเคราะห์ร่วมกันตามหัวข้อที่กำหนดไว้ในใบงาน เมื่อประเมินผลงานเสร็จแล้ว ถ้าหากมีข้อมูล ไม่เพียงพอ ให้แบ่งหน้าที่กันไปค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้งานเสร็จตามเวลาที่กำหนด
6. สมาชิกกลุ่มนำผลงานที่เสร็จแล้วมาพิจารณาประเมินผลในภาพรวม ปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ตามความเหมาะสม แล้วส่งตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานต่อชั้นเรียน
7. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียน และเพิ่มเติมในประเด็นสำคัญ ครูชื่นชมผลงานนักเรียน

ชั่วโมงที่ 2

1. ครูทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับผลเสียที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในสังคม ทำให้เกิดปัญหาสังคมตามมา และให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายปัญหาของสังคมไทยที่กำลังประสบอยู่ โดยเขียนชื่อปัญหาบนกระดาน
 2. นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5-7 คน ให้แต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าเรื่อง ปัญหาสังคมไทยและแนวทางการแก้ไขปัญหา จากหนังสือเรียน และทำใบงานที่ 2.2 เรื่อง ปัญหาสังคมไทย โดยให้นักเรียนร่วมกันคิดว่า เรื่องใดบ้างที่เป็นปัญหาสังคมอยู่ในขณะนั้น จากนั้นให้แต่ละกลุ่มร่วมกันตัดสินใจ เลือกปัญหาสำคัญ 1 ปัญหา ที่สมาชิกในกลุ่มคิดว่าสามารถมีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไขปัญหาได้ แล้วช่วยกันวิเคราะห์และตอบคำถามตามหัวข้อในใบงาน
 3. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน แล้วช่วยกันสรุปประเด็นปัญหาสำคัญที่ต้องร่วมมือกันแก้ไขอย่างเร่งด่วน
 4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำแผนผังความคิด เรื่อง สังคมมนุษย์ โดยวิเคราะห์ลักษณะสังคมมนุษย์ให้ครอบคลุมหัวข้อ ต่อไปนี้
 - 1) ความสำคัญของการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม
 - 2) โครงสร้างทางสังคม
 - 3) การขัดเกลาทางสังคม
 - 4) การเปลี่ยนแปลงในสังคม
 5. ครูเลือกผลงานที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี แล้วนำมาจัดป้ายนิเทศแสดงผลงานของนักเรียน
- นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สังคมมนุษย์

7. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 2.1	ใบงานที่ 2.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 2.2	ใบงานที่ 2.2	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ประเมินแผนผังความคิด เรื่อง สังคมมนุษย์	แบบประเมินแผนผังความคิด เรื่อง สังคมมนุษย์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สังคมมนุษย์	แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สังคมมนุษย์	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน หน้าที่พลเมืองฯ ม.4-ม.6
2. ใบงานที่ 2.1 เรื่อง สังคมยุค โลกาภิวัตน์
3. ใบงานที่ 2.2 เรื่อง ปัญหาสังคมไทย

8.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ เช่น
<http://www.thaisociety.go.th>

แบบประเมินแผนผังความคิด เรื่อง สังคมมนุษย์

กลุ่มที่.....

- สมาชิกของกลุ่ม
1.	2.
3.	4.
5.	6.

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	คุณภาพผลงาน			
		4	3	2	1
1	ความสำคัญของการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม				
2	โครงสร้างทางสังคม				
3	การขัดเกลาทางสังคม				
4	การเปลี่ยนแปลงในสังคม				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก = 4

ดี = 3

พอใช้ = 2

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ร ะ ตั บ คุณภาพ
13-16	ดีมาก
9-12	ดี

ใบงานที่ 2.1 เรื่อง สังคมยุคโลกาภิวัตน์

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่าน เรื่อง สังคมยุคโลกาภิวัตน์ แล้ววิเคราะห์ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย มีเรื่องใดบ้างประมาณ 5-6 เรื่อง และนำข้อความมาเขียนลงในตารางวิเคราะห์ ข้อ 1
2. วิเคราะห์ประเภทของการเปลี่ยนแปลงในสังคมโดยขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางวิเคราะห์ ข้อ 2
3. บอกผลดีและผลเสีย ของการเปลี่ยนแปลงในสังคมโดยเขียนตอบในตารางวิเคราะห์ ข้อ 3, 4
4. บอกปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมโดยขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางวิเคราะห์ ข้อ 5

ปัจจุบันสังคมไทยอยู่ท่ามกลางกระบวนการโลกาภิวัตน์ (Globalization) หรือ โลกไร้พรมแดน ซึ่งเชื่อมโยงส่วนต่างๆ ของโลกเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสาร และสารสนเทศ

ทรัพยากรของประเทศดูเหมือนจะเหมาะกับการเกษตรกรรมมากกว่าอุตสาหกรรมส่งออก การผลิตสินค้าเน้นความจำเป็นมากกว่าสินค้าฟุ่มเฟือย ส่วนนโยบายการพัฒนาประเทศของรัฐบาลทุกชุดก็จะเน้นการเติบโต เน้นผลกำไรสูงสุดตามระบบการผลิตเหมือนประเทศพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ NICS (Newly Industrialized Countries) ซึ่งเท่ากับผลักดันให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบ เกิดช่องว่างระหว่างคนรวยคนจนสภาพแวดล้อม ค่านิยมที่เน้นความมั่งคั่งและเสพสุขทางวัตถุ ทำให้คนน้อยลงในทุกวงการ พร้อมทั้งจะทำ ทุกอย่างเพื่อเงิน อำนาจ ไม่มีจริยบรรณ ไม่มีมโนธรรม

อิทธิพลของโทรทัศน์ วิทยุ คอมพิวเตอร์ และสื่อมวลชนเข้ามามีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตประจำวัน พวกเด็กจะถูกสภาพแวดล้อมเหล่านี้กล่อมเวลาให้เขาต้องแก่งแย่ง แข่งขัน ชิงดีชิงเด่น มีของดียี่ห้อดัง แต่งกายแฟชั่นแปลกๆ ทำลีลาม บริโภคอาหารจานเดียว (Fast Food) ใช้เวลาว่างเดินตามห้างสรรพสินค้า ฯลฯ สภาพเหล่านี้จะนำพาเด็กรุ่นใหม่ไปสู่การเอาแต่ใจ มุ่งหาความเฉพาะตัว เห็นแก่ตัวไม่แคร์ผู้คนรอบข้าง ใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นไม่เป็น และเป็นคนแข็งกระด้าง ในด้านสิทธิสตรีไทย มีโอกาสทัดเทียมชายมากขึ้น องค์การสหประชาชาติ กำหนดให้วันที่ 8 มีนาคม เป็นวันสตรีสากล ประเทศไทยได้วางแผนในการพัฒนาสตรีตั้งแต่ปี 2524 สนับสนุนให้สตรีเข้ามามีบทบาทพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของสังคมและนานาชาติ

การเปลี่ยนแปลงที่น่าสนใจขณะนี้ได้แก่ความเป็นสากลของภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาหลัก (Mother Language) ใช้กันทั่วโลก ในประเทศไทยผ่านธุรกิจ ป้ายชื่อร้าน อาคาร ส่วนใหญ่ก็เขียนเป็นภาษาอังกฤษ แม้แต่ดารานักแสดง ก็ได้นำเสนอรายการครั้งเป็นตัวละคร

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเราจะมองเห็นว่าก้าวหน้าเด่นชัด การขยายตัวของประชากรของเมือง และการสื่อสารและเทคโนโลยีก็เหมือนกัน แต่ผลร้ายที่ตามมา คือ สภาพแวดล้อมที่ตึงตังถูกทำลาย มีการตัดไม้ทำลายป่า สัตว์ พืช แหล่งน้ำ แร่ธาตุถูกทำลายมากขึ้น การใช้รถยนต์ใช้พลังงาน ใช้ตู้เย็น แอร์ สเปียร์ จะมีการปล่อยสารพิษไปทำลายโอโซนมากขึ้น คุณภาพชีวิตลดลงมากกว่าจะทำให้ชีวิตมีความสุขขึ้น ยิ่งการส่งเสริมการท่องเที่ยวมากก็ยังมีโสเภณี มีโรคเอดส์มากตามมา

พฤติกรรมทางวัฒนธรรม สังคม ประเพณี ศิลธรรม จริยธรรม แม้แต่ภาษาซึ่งล้วนเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เราต้องดูแลไม่ให้สูญสลายไป การดำรงชีวิตของคนเป็นสิ่งที่ตึงตัง อุปถัมภ์เกื้อกูลกัน มีจิตใจดีมีความอ่อนโยนอ่อนน้อม และมีชีวิตที่เรียบง่าย ซึ่งหาได้ยากในสังคมขึ้น

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเราไม่อาจต้านกระแสโลกได้ และการเปลี่ยนแปลงก็ไม่ใช่สื่อเลวร้ายเสมอไป เราคงขวางกระแสใหญ่ของโลกาภิวัตน์ทั้งหมดไม่ได้ ในแง่ดีผลกระทบจากโลกาภิวัตน์ให้ประโยชน์ต่อคนไทยเป็นความทันสมัยไม่ไกลเวลา ล้าหลัง เมืองไทยนับจาก ค.ศ.2000 เราจะก้าวสู่สหัสวรรษใหม่ที่มีการแข่งขันกันสูง เกิดปัญหาหลายประการตามมา ขณะเดียวกันเราก็ต้องช่วยกันระคับระคองให้แก่ปัญหาต่างๆ ตลอดจนกำหนดแนวทางบำรุงรักษาคุณภาพแห่งชีวิตของคนไทยให้ดำรงความเป็นไทยในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ให้ได้

เฉลยใบงาน

ใบงานที่ 2.1 เรื่อง สังคมยุคโลกาภิวัตน์

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่าน เรื่อง สังคมยุคโลกาภิวัตน์ แล้ววิเคราะห์ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย มีเรื่องใดบ้างประมาณ 5-6 เรื่อง และนำข้อความมาเขียนลงในตารางวิเคราะห์ ข้อ 1
2. วิเคราะห์ประเภทของการเปลี่ยนแปลงในสังคมโดยขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางวิเคราะห์ ข้อ 2
3. บอกผลดีและผลเสียของการเปลี่ยนแปลงในสังคมโดยเขียนตอบในตารางวิเคราะห์ ข้อ 3, 4
4. บอกปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมโดยขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางวิเคราะห์ ข้อ 5

ปัจจุบันสังคมไทยอยู่ท่ามกลางกระบวนการโลกาภิวัตน์ (Globalization) หรือ โลกไร้พรมแดน ซึ่งเชื่อมโยงส่วนต่างๆ ของโลกเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสาร และสารสนเทศ

ทรัพยากรของประเทศดูเหมือนจะเหมาะกับการเกษตรกรรมมากกว่าอุตสาหกรรมส่งออก การผลิตสินค้าเน้นความจำเป็นมากกว่าสินค้าฟุ่มเฟือย ส่วนนโยบายการพัฒนาประเทศของรัฐบาลทุกชุดก็จะเน้นการเติบโต เน้นผลกำไรสูงสุดตามระบบการผลิตเหมือนประเทศพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ NICS (Newly Industrialized Countries) ซึ่งเท่ากับผลักดันให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบ เกิดช่องว่างระหว่างคนรวยคนจนสภาพแวดล้อม ค่านิยมที่เน้นความมั่งคั่งและเสพสุขทางวัตถุ ทำให้คนฉ้อฉลในทุกวงการ พร้อมทั้งจะทำทุกอย่างเพื่อเงิน อำนาจ ไม่มีจรรยาบรรณ ไม่มีมโนธรรม

อิทธิพลของโทรทัศน์ วิทยุ คอมพิวเตอร์ และสื่อมวลชนเข้ามามีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตประจำวัน พวกเด็กจะถูกสภาพแวดล้อมเหล่านี้กล่อมเวลาให้เขาต้องแก่งแย่ง แข่งขัน ชิงดีชิงเด่น มีของดีก็หือดัง แต่งกายแฟชั่นแปลกๆ ทำสีผม บริโภคอาหารจานเดียว (Fast Food) ใช้เวลาว่างเดินตามห้างสรรพสินค้า ฯลฯ สภาพเหล่านี้จะนำพาเด็กรุ่นใหม่ไปสู่การเอาแต่ใจ มุ่งหาความเฉพาะตัว เห็นแก่ตัวไม่แคร์ผู้คนรอบข้าง ใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นไม่เป็น และเป็นคนแข็งกระด้าง ในด้านสิทธิสตรีไทย มีโอกาสทัดเทียมชายมากขึ้น องค์การสหประชาชาติ กำหนดให้วันที่ 8 มีนาคม เป็นวันสตรีสากล ประเทศไทยได้วางแผนในการพัฒนาสตรีตั้งแต่ปี 2524 สนับสนุนให้สตรีเข้ามามีบทบาทพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของสังคมและนานาชาติ

การเปลี่ยนแปลงที่น่าสนใจขณะนี้ได้แก่ความเป็นสากลของภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาหลัก (Mother Language) ใช้กันทั่วโลก ในประเทศไทยผ่านธุรกิจ ป้ายชื่อร้าน อาคาร ส่วนใหญ่ก็เขียนเป็นภาษาอังกฤษ แม้แต่ดารานักแสดง ก็ได้นำเสนอคาราโอเกะครั้งเป็นตัวหลัก

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเราจะมองเห็นว่าก้าวหน้าเด่นชัด การขยายตัวของประชากรของเมือง และการสื่อสารและเทคโนโลยีก็เหมือนกัน แต่ผลร้ายที่ตามมา คือ สภาพแวดล้อมที่ตึงตังถูกทำลาย มีการตัดไม้ทำลายป่า สัตว์ พืช แหล่งน้ำ แร่ธาตุถูกทำลายมากขึ้น การใช้รถยนต์ใช้พลังงาน ใช้ตู้เย็น แอร์ สเปียร์ จะมีการปล่อยสารพิษไปทำลายโอโซนมากขึ้น คุณภาพชีวิตลดลงมากกว่าจะทำให้ชีวิตมีความสุขขึ้น ยิ่งการส่งเสริมการท่องเที่ยวมากก็ยังมีโสเภณี มีโรคเอดส์มากตามมา

พฤติกรรมทางวัฒนธรรม สังคม ประเพณี ศิลธรรม จริยธรรม แม้แต่ภาษาซึ่งล้วนเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เราต้องดูแลไม่ให้สูญสลายไป การดำรงชีวิตของคนเป็นสิ่งที่ตึงตัง อุปถัมภ์เกื้อกูลกัน มีจิตใจดีมีความอ่อนโยนอ่อนน้อม และมีชีวิตที่เรียบง่าย ซึ่งหาได้ยากในสังคมขึ้น

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเราไม่อาจต้านกระแสโลกได้ และการเปลี่ยนแปลงก็ไม่ใช่สื่อเลวร้ายเสมอไป เราคงขวางกระแสใหญ่ของโลกาภิวัตน์ทั้งหมดไม่ได้ ในแง่ดีผลกระทบจากโลกาภิวัตน์ให้ประโยชน์ต่อคนไทยเป็นความทันสมัยไม่ไกลเวลา ล้าหลัง เมืองไทยนับจาก ค.ศ.2000 เราจะก้าวสู่สหัสวรรษใหม่ที่มีการแข่งขันกันสูง เกิดปัญหาหลายประการตามมา ขณะเดียวกันเราก็ต้องช่วยกันประคับประคองให้แก่ปัญหาต่างๆ ตลอดจนกำหนดแนวทางบำรุงรักษาคุณภาพแห่งชีวิตของคนไทยให้ดำรงความเป็นไทยในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ให้ได้

ใบงานที่ 2.2 เรื่อง ปัญหาสังคมไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดว่า เรื่องใดบ้างที่เป็นปัญหาสังคมอยู่ในขณะนั้น แล้วเลือกปัญหาสำคัญ 1 ปัญหา มาวิเคราะห์และตอบคำถามตามหัวข้อที่กำหนด

ลำดับที่	ปัญหาสังคม	ผลเสียต่อสังคม	วิธีการแก้ไข

1. ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อทำให้เกิดความเสียหายต่อสังคมมากที่สุด คือ

.....
.....
.....

2. กลุ่มนักเรียนมีความสนใจในการมีส่วนร่วมป้องกันแก้ไขปัญหาได้โดยการจัดทำโครงการเรื่อง

.....
.....
.....

3. แนวทางการพัฒนาสังคมตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่กลุ่มนักเรียนนำมาปรับใช้ในการทำโครงการได้แก่เรื่องใด

.....
.....
.....

เจดีย์ใบงาน
ใบงานที่ 2.2 เรื่อง ปัญหาสังคมไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดว่า เรื่องใดบ้างที่เป็นปัญหาสังคมอยู่ในขณะนั้น แล้วเลือกปัญหาสำคัญ 1 ปัญหา มาวิเคราะห์และตอบคำถามตามหัวข้อที่กำหนด

ลำดับที่	ปัญหาสังคม	ผลเสียต่อสังคม	วิธีการแก้ไข

1. ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อทำให้เกิดความเสียหายต่อสังคมมากที่สุด คือ

.....
.....
.....

2. กลุ่มนักเรียนมีความสนใจในการมีส่วนร่วมป้องกันแก้ไขปัญหาได้โดยการจัดทำโครงการเรื่อง

.....
.....
.....

3. แนวทางการพัฒนาสังคมตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่กลุ่มนักเรียนนำมาปรับใช้ในการทำโครงการได้แก่เรื่องใด

.....
.....
.....

(หมายเหตุ พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน ให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล ของผู้รับการ ประเมิน	ความร่วมมือ				การแสดง ความคิดเห็น				การรับฟัง ความคิดเห็น				การตั้งใจ ทำงาน				การร่วม ปรับปรุง ผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน	
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก = 4

ดี = 3

พอใช้ = 2

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับ คุณภาพ
17 - 20	ดีมาก
13 - 16	ดี

บันทึกผลหลังการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ จำนวน.....คน
 - 1.1 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในระดับดี คิดเป็นร้อยละ.....
 - 1.2 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ.....
 - 1.3 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในระดับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ.....

2. ปัญหา/อุปสรรคในการเรียนรู้ () ไม่มี () ได้แก่
 - () ไม่มีความพร้อมด้านสื่อ และอุปกรณ์เพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้
 - () นักเรียนไม่มีความพร้อมในการเรียนรู้
 - () เวลาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่เพียงพอ

3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผนการจัดการเรียนรู้ () ไม่มี () มี ได้แก่
 - () การบูรณาการกับกลุ่มสาระอื่น ๆ
 - () ทำการทดลองจริง
 - () อื่น ๆ ระบุ.....

4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้
 - () แผนการจัดการเรียนรู้ควรจัดให้สอดคล้องกับสภาพจริงของผู้เรียน
 - () เตรียมความพร้อมด้านสื่อ และอุปกรณ์เพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 - () บูรณาการกับกลุ่มสาระอื่น ๆ และบูรณาการกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - () อื่น ๆ ระบุ.....

(ลงชื่อ).....ครูผู้สอน

(นายบุญญาต ศรีบุรินทร์)